

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

2024

Kreditni za finansiranje trajnih obrtnih sredstava za mikro, mali i srednji biznis

1. Cilj programa

Osnovni cilj programa je podrška ulaganjima u obrtna sredstva i unaprijeđenje likvidnosti postojećih privrednih subjekata.

2. Namjena kredita

Trajna obrtna sredstva su sredstva potrebna za finansiranje tekućih obaveza koje nastaju u redovnim poslovnim aktivnostima krajnjeg korisnika kredita, a odnose se na sirovine i materijal, zalihe, ostale proizvodne troškove, potraživanja od kupaca.

Saglasno gore navedenom, sredstva kredita mogu se koristiti:

- za nabavku sirovina, repromaterijala, poluproizvoda, sitnog inventara;
- za režijske troškove.

Sredstva kredita ne mogu se koristiti za:

- za otplatu postojećih kreditnih zaduženja (osim u dijelu sredstava koja se dobijaju kroz refundaciju ulaganja);
- čiste finansijske aktivnosti (npr. kupovina HOV);
- davanje zajmova kupcima ili drugim pravnim i fizičkim licima;
- nabavku osnovnih sredstava.

Finansijska podrška se neće odobravati u sljedeće svrhe:

- Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga;
- Izgradnja stambenih i poslovnih prostora radi prodaje, kao i izgradnja benzinskih pumpi;
- Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje;
- Bankarstvo i osiguranje;
- Djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, djelatnosti novinskih agencija;
- Kupovina udjela u drugim društvima, akcija i ostalih vrijednosnih papira;
- Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti;
- Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

3. Korisnici kredita

Korisnici kredita mogu biti privredna društva i preduzetnici i svi oblici i organizovanja koje predviđa Zakon o privrednim društvima, kao i lica koja djelatnost obavljaju na način definisan pravilima djelatnosti kojima se bave (zanatlije, poljoprivredni proizvođači, PZU i sl.).

Ovom kreditnom linijom IRF CG A.D. će kreditirati projekte krajnjih korisnika koji ostvaruju prihode u sljedećim djelatnostima:

- Proizvodnja;
- Drvoprerada;
- Poljoprivreda i proizvodnja hrane;
- Turizam i ugostiteljstvo;
- Usluge;
- Trgovina.

Krajnji korisnici ovih kreditnih aranžmana mogu biti subjekti koji od Uprave prihoda i carina obezbijede potvrdu da uredno izmiruju svoje poreske obaveze.

Pravo na kredit ne postoji, već IRF CG A.D. na osnovu svakog pojedinačnog zahtjeva donosi posebnu odluku.

Korisnici kredita mogu biti isključivo privredna društva koja posluju duže od 12 mjeseci.

4. Način kreditiranja

IRF CG A.D. realizuje ovaj Program direktnim kreditiranjem korisnika kredita.

Zahtjevi za odobrenje kredita koji nisu dokumentovani obaveznom propisanom dokumentacijom neće se razmatrati.

5. Kreditni uslovi

Kreditni koji se odobravaju po ovoj kreditnoj liniji, biće finansirani iz sopstvenog potencijala IRF-a.

- Maksimalni iznos do 150.000,00 € ;
- Kamatna stopa iznosi 5,50% na godišnjem nivou uz proporcionalni način obračuna kamate;
- Rok otplate do 6 godina (uključujući grejs period);
- Grejs period do 1 godine.

Posebni uslovi kreditiranja:

- Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod 100% prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti u Crnoj Gori, kamatna stopa iznosi 5,00% na godišnjem nivou uz proporcionalan način obračuna kamate.

Ukoliko je direktan kreditni aranžman u cjelosti pokriven bankarskom garancijom, novčanim kolateralom ili garancijom države (opštine), takav kreditni aranžman ili adekvatan dio kreditnog aranžmana se neće posmatrati kao izloženost krajnjeg korisnika.

Zavisno od cijene raspoloživih izvora finansiranja, kamatna stopa može biti veća, sa čim bi korisnik sredstava Fonda bio uredno upoznat.

6. Naknade

Visina naknade je 0,30% na odobreni iznos kredita.

7. Korišćenje kredita

Rok korišćenja kredita je do 6 mjeseci.

Krajnji period korišćenja određivaće se za svaki kreditni aranžman pojedinačno u zavisnosti od realnih potreba i dinamike ulaganja sredstava.

Korisnici kredita dužni su kredit koristiti namjenski u skladu sa ovim programom i ugovorom koji se potpiše između IRF CG A.D. i korisnika.

IRF CG A.D. će sprovoditi kontrolu namjenskog korišćenja kredita i odobrena sredstva se ne mogu koristiti za plaćanje obaveza prema fizičkim licima, povezanim licima kao ni plaćanje internih faktura.

IRF CG A.D. realizuje odobrene direktne kredite prenosom sredstava na sljedeći način:

- Minimum 50% kreditnih sredstava na račun dobavljača, odnosno izvršioca usluga/radova ;
- Preostali iznos kredita na račun Korisnika kredita jednokratno ili po tranšama – fazno (na osnovu dokumentacije za prenos sredstva ili dokumentacije o izvršenom plaćanju - refundacija);

Prenos sredstava direktno na račun Korisnika po tranšama - fazno, podrazumijeva da se naredni prenos sredstava po pravilu neće vršiti prije nego što Korisnik kredita opravda namjensko trošenje prethodno realizovanih sredstava po odobrenom kreditu (sredstva po već prenešenim tranšama).

Dio kreditnih sredstava u minimalnom iznosu od 50% iznosa kredita koji se isplaćuje na račun dobavljača, odnosno izvršioca usluga/radova, takodje se može isplatiti i na račun Korisnika kredita i to u slučaju refundacije prethodnih plaćanja, uz dostavljanje odgovarajuće dokumentacije ili u slučaju plaćanja ino dobavljačima.

Refundaciju prethodnih plaćanja je moguće izvršiti na osnovu dostavljene analitičke kartice dobavljača potpisane i pečatirane od strane korisnika kredita, uz Izjavu o korišćenju sredstava. Refundacija će se vršiti u skladu sa internim aktima Fonda.

Prenos sredstava direktno na račun Korisnika za potrebe plaćanja ino dobavljačima po pravilu se vrši u tranšama-fazno, dok u slučaju jednokratne isplate Korisnik kredita je dužan da u roku od 30 dana od isplate sredstva na račun dostavi odgovarajuću dokumentaciju o plaćanju ino dobavljačima.

Fond zadržava pravo da tokom vršenja kontrole namjenske upotrebe sredstava traži dodatnu dokumentaciju u skladu sa internim aktima Fonda.

8. Instrumenti obezbjedjenja

Kao instrumente obezbjedjenja kredita IRF CG A.D. će prihvatati mjenice, hipoteke na nepokretnostima, bankarske garancije, garancije jedinica lokalne samouprave, garancije Vlade Crne Gore, jemstva bonitetnih pravnih lica, zaloge potraživanja premije, subvencije, grantovi i direktna plaćanja koja obezbjeđuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i druge uobičajene instrumente obezbjedjenja u bankarskom poslovanju u skladu sa aktima IRF CG A.D. i odlukama nadležnih organa IRF CG A.D.

Kao primarno sredstvo obezbjeđenja IRF CG AD će prihvatati mjenice od strane dužnika u slučaju da je ročnost kredita maksimalno do 3 godine (uključujući do 3 mjeseca grejs perioda), samo pod uslovom da potencijalni korisnici ispunjavaju sledeće kriterijume:

- imaju odgovarajući interni kreditni rejting – A ili B1, u skladu sa internim aktima IRF CG A.D;
- iznos kredita ne može biti veći od dvostrukog iznosa stalnih sredstava i 20% poslovnih prihoda pravnog lica iskazanih u posljednjoj finansijskoj godini;
- iznos sopstvenog kapitala ne smije biti manji od 25% ukupne pasive, uvećane za iznos traženog kredita;
- račun im ne smije biti u blokadi prilikom podnošenja zahtjeva za kredit niti neprekidno u blokadi duže od 10 dana u posljednjih 12 mjeseci;
- ne smiju imati kašnjenja u plaćanju obaveza po kreditima dužem od 30 dana, uključujući i vlasnike preduzeća

Sve troškove u vezi pribavljanja instrumenata obezbjedjenja i sprovođenja poslova oko osiguranja, brisanja i povraćaja realizovanih instrumenata snosi korisnik kredita.

9. Potrebna dokumentacija

Potrebna dokumentacija za realizaciju projekta kroz direktan kreditni aranžman:

- Zahtjev za kredit;
- Projekcije finansijskih izvještaja za cijeli period otplate kredita;
- Izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata ne stariji od 30 dana;
- Rješenje o registraciji za PDV ako je krajnji korisnik obveznik PDV-a;
- Važeći statut društva;
- Saglasnost za pristup podacima Regulatornog kreditnog registra Centralne banke Crne Gore (RKR) uključujući osnivače i povezana lica;
- Važeći obrazac ovjerenih potpisa lica ovlašćenih za zastupanje (OP) i važeći karton deponovanih potpisa;
- Potvrda Uprave prihoda i carina o urednom izmirivanju poreza i doprinosa ne starija od 30 dana.
- Komplet obrazaca za godišnje račune (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bruto bilans (Zaključni list), Analitika kupaca i dobavljača) za posljednje tri godine, kao i presjek gore navedenih izvještaja za tekuću godinu, izuzev kod klijenata koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje;
- Izvještaj revizora za korisnike kredita koji su obveznici revizije po zakonu;
- Odgovarajući obrazac za posljednji mjesec uplate poreza i doprinosa za zaposlene ovjeren od Uprave prihoda i carina (dokaz o broju zaposlenih) ;
- Predlog instrumenata obezbjeđenja;

- Profakture, predugovore (kopija ili original), analitičke kartice dobavljača potpisane i pečatirane od strane korisnika kredita uz izjavu o korišćenju sredstava, za nabavku sirovina, repromaterijala, poluproizvoda, sitnog inventara i plaćanje režijskih troškova (IRF CG A.D. neće prihvatati ponude/predugovore koje su izdate od fizičkih lica, ponude/predugovore od povezanih lica, kao ni interne fakture). Predmetna dokumentacija ne može biti starija od 3 mjeseca od datuma predaje zahtjeva za kredit;

Sva dokumentacija se dostavlja na crnogorskom jeziku.

Stručna služba IRF CG A.D. zadržava pravo zahtijevanja dodatne dokumentacije.

10. Ostale odredbe

Dodatna pravila koja se primjenjuju na ovaj Program kreditiranja, a koja nisu pomenuta u ovom dokumentu, definisana su posebnim aktima koje donose nadležni organi IRF CG A.D.

11. Period trajanja kreditne linije

Kreditna linija traje do 31.12.2024. godine, odnosno do njene promjene ili ukidanja.

Predsjednik Odbora direktora

Velizar Kaluderović